

Construction Rights

#16 Intellectuele eigendom in de bouw

2020

Beste lezer,

Kent u Innovaders al? Onder die naam hebben tien innovatiepartners uit diverse sectoren zich verenigd om bedrijven te ondersteunen die in het zog van de coronacrisis fundamenteel nieuwe wegen willen bewandelen. Samen met 9 andere centra (waaronder het WTCB) zet WOOD.BE, het kenniscentrum voor de hout- en meubelindustrie, de schouders onder dit initiatief. De diverse experts stellen hun sectorspecifieke kennis over markt, producten en technologie ter beschikking van kmo's en andere ondernemingen. Die kunnen bij Innovaders aankloppen voor innovatietrajecten op maat. We vertrouwen er verder op dat de uitwisseling van kennis en expertise tussen de partners voor extra slagkracht en baanbrekende vernieuwing zal zorgen. Geïnteresseerd? Neem zeker een kijkje op innovaders.be.

WOOD.BE en het WTCB zijn ook geregeld partners in algemene projecten. Zo trekken wij samen RECURWOOD, wat staat voor REnovation and REdevelopment in a Changing URban environment using WOOD. Dit project buigt zich over de vraag hoe we de kennis en innovatie in houtbouw kunnen vertalen naar en implementeren in de groeiende markt van renovatie, uitbreiding en optopping. Op die manier willen we de fikse opgave ondersteunen om ons verouderde woningpatrimonium tegen 2050 om te vormen tot een energetisch en thermisch future proof gebouwenbestand met alle hedendaags comfort.

Chris De Roock,
general manager WOOD.BE

In deze editie:

- # Spijker uw IE-IQ bij met onze webinars
- # Bouwen met 3D-printing: een patent op de toekomst?
- # Waarom en hoe de waarde van een octrooi, merk of model bepalen?
- # Brexit: wat met het gemeenschapsoctrooi?
- # Octrooiatig verankerd

Spijker uw IE-IQ bij met onze webinars

Ook bij de Octrooicel van het WTCB heeft de Coronacrisis een impact op de manier van werken. Zo vindt u op onze website voortaan webinars die beknopt een deelaspect van het thema intellectuele eigendomsrechten behandelen. De filmpjes die u kunt bekijken wanneer u dat past, vormen een vlot verteerbare introductie voor wie niet vertrouwd is met het onderwerp.

HET BELANG VAN OCTROOIEN VOOR EEN BOUWBEDRIJF

Een eerste webinar beantwoordt de vraag waarom intellectuele eigendomsrechten belangrijk zijn voor een bouwbedrijf. U wordt ingewijd in de verschillen tussen octrooien, merken, modellen/tekeningen en auteursrechten en in de manier waarop en de voorwaarden waaronder u deze bescherming kunt verwerven.

OCTROOIEN ZOEKEN EN AANVRAGEN

Een tweede filmje buigt zich over de vraag waarom een octrooionderzoek zinvol kan zijn. Als u zelf overweegt om een octrooi aan te vragen, is een opzoeking noodzakelijk om na te gaan of uw uitvinding octrooierbaar en vrij commercialiseerbaar is. Maar ook in andere gevallen loont een opzoeking veelal de moeite. Wist u bv. dat volgens het Europese Octrooibureau EPO 80% van alle technologische kennis uitsluitend in octrooiteksten terug te vinden is? Deze voor iedereen toegankelijke documenten vormen een belangrijke informatiebron, ook als u zelf geen octrooi ambieert. Via een octrooionderzoek kunt u bv. de stand van een bepaalde technologie nagaan. U kunt uitvloeien waarmee uw concurrenten bezig zijn, voor welke landen en hoe lang een octrooi geldig is en wie er eventueel een licentie op heeft.

In een derde webinar ontdekt u hoe u een octrooi kunt opzoeken. Aan de hand van een opzoeking via de vrij beschikbare zoektool Espacenet verneemt u welke technische en juridische informatie beschikbaar is, wat een classificatie precies inhoudt en hoe u intelligent omspringt met zoektermen. Uiteraard kunt u altijd nog bij de Octrooicel terecht voor verdere assistentie. Verder heeft de Octrooicel van het WTCB een bijdrage klaargestoomd over hoe u een octrooiaanvraag kunt indienen en is er een sessie over merken gepland. In de toekomst zullen er nog webinars bijkomen die beschikbaar worden gesteld via de [ocbc](http://ocbc.be)-website.

Bouwen met 3D-printing: een patent op de toekomst?

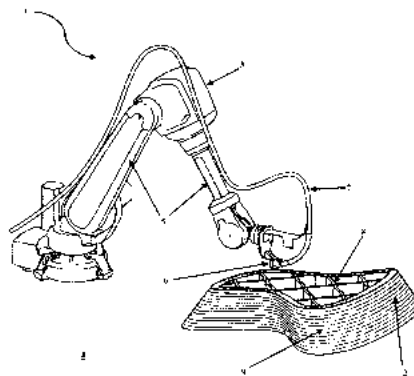
In onze nieuwsbrief nr. 12 kon u een bijdrage lezen over de impact van 3D-printing op intellectuele eigendomsrechten. Maar hoe belangrijk is deze techniek vandaag? Een analyse van bestaande octrooien kan leerrijk zijn om dat te evalueren.

DE STAND VAN ZAKEN

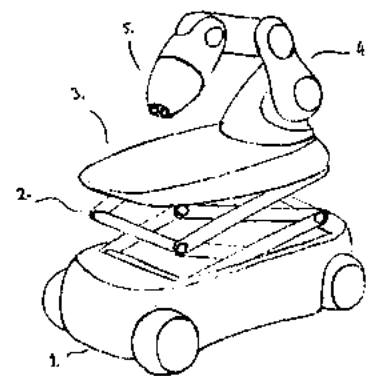
Wat vertelt een dergelijke analyse ons? Een zoekactie in de twee relevante klassen uit de CPC-classificatie (B29C/64 Additive manufacturing, i.e. manufacturing of three-dimensional [3D] objects by additive deposition, additive agglomeration or additive layering, e.g. by 3D printing, stereolithography or selective laser sintering; B33 Additive manufacturing technology) levert bijna 38.000 treffers op. Gecombineerd met klasse E04 (Building) zakt dat aantal tot minder dan 320. Tussen die resultaten zitten onder andere octrooien voor draagbare systemen, robotarmen, spuitkoppen en zelfs drones voor het 3D-printen van gebouwen.

DE BOUWSECTOR SCOORT GOED

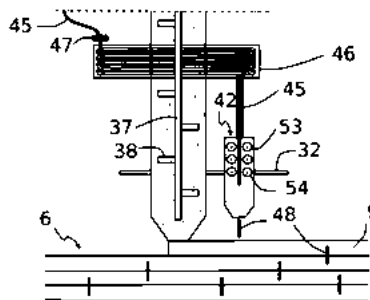
Wat vertelt ons dit over de stand van de 3D-printing technologie en de rol van de bouwsector daarin? Volgens een rapport van het EPO over de periode 2000-2018 (de cijfers liggen dus intussen hoger) staat de bouwsector op een zesde plaats wat het aantal octrooiaanvragen betreft. Het EPO gewaagt overigens van bijna 400 octrooien, waarschijnlijk omdat sommige octrooien in een andere klasse dan E04 zitten (bv. voor de eigenlijke spuitmachine). Net zoals voor de andere sectoren (bv. gezondheid, energie, transport, elektronica, industriële tools) dateert het gros van de octrooien uit de periode na 2013. 3D-printing is met andere woorden een jonge technologie in volle expansie, ook binnen de bouwsector, zoals recente initiatieven zoals in Kamp C te Westerlo aantonen.

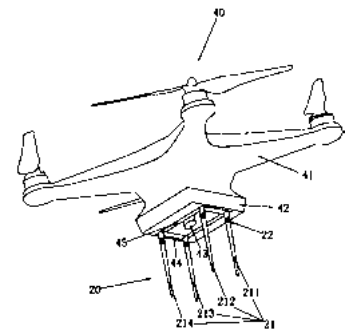
EP3180173 - Methode voor het vervaardigen van een samengesteld constructie-element (2014)

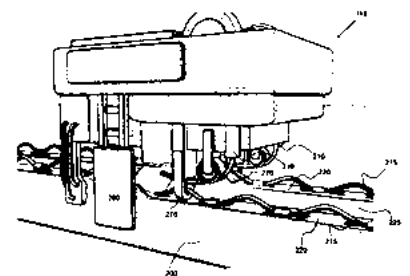
GB201311928 - Computergestuurd systeem voor het 3D printen van bouwmaterialen (2013)

EP3638473 - Extrusiesysteem voor kraallijsten van bouwmaterialen voor een robot voor de additieve vervaardiging van architectonische constructies, met inbegrip van een apparaat voor het inbrengen van versterkende vezels (2017)

KR20160082215 - Printsysteem en methode voor een driedimensionale printer (2014)

EP3160702 - Een apparaat en een methode voor het construeren van een constructie-element of een gebouw (2014)

© www.StefanoBorghini.com

Waarom en hoe de waarde van een octrooi, merk of model bepalen?

Het aantal octrooiaanvragen neemt almaar toe, blijkt uit de meest recente statistieken van het EPO en van de Wereldorganisatie voor de intellectuele eigendom WIPO. Volgens het jaar-rapport 2019 van het Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie EUIPO tekent zich dezelfde tendens af voor de bescherming als merk, model of tekening. Octrooien, merken en modellen bieden dan ook heel wat interessante economische mogelijkheden. U kunt bv. concurrenten verbieden om een technische uitvinding, een model of een merk te commercialiseren. U kunt de rechten ook verkopen of ze in licentie geven aan derden in ruil voor een vergoeding.

WAAROM ZOU U UW INTELLECTUELE EIGENDOMSRECHTEN WAARDEREN?

Octrooien, merken en modellen maken deel uit van de zogenaamde immateriële vaste activa van een onderneming, zeg maar de activa die niet tastbaar en zichtbaar zijn. Sommige studies stellen dat 70 tot 85% van het bedrijfskapitaal bestaat uit immateriële activa.

Het loont om diverse redenen de moeite om uw eigen portfolio aan IE-rechten eens grondig door te lichten en te waarderen. Het resultaat van die oefening kan onder meer van pas komen:

- × als u uw IE-rechten wil verkopen of in licentie geven en daarvoor een zo stevig mogelijke onderhandelingspositie ambieert;
- × om in geval van een fusie, overname of faillissement de waarde van een bedrijf te bepalen;
- × om meer kans te maken op een voor u gunstige beslissing in gerechtelijke disputen omtrent IE-rechten;
- × als u op zoek bent naar financiering of risicokapitaal;
- × om een strategisch risicobeleid inzake IE-rechten op poten te zetten;
- × voor boekhoudkundige doeleinden.

HOE PAKT U HET AAN?

Om de oefening te maken, kunt u een beroep doen op gespecialiseerde adviseurs, bv. accountants- en advieskantoren. Als u zelf aan de slag wil, kunt u voor de evaluatie van merken terugvalen op de internationale ISO-normen ISO 10668: 2010, ISO 20671: 2019 en ISO 12931: 2012.

Voor octrooien bestaan er geen normen, maar zijn er wel evaluatiemethodes die veelal uiteenlopende resultaten opleveren. U kunt bv. kijken naar de kosten die gepaard gingen met van de ontwikkeling, de aanvraag en de instandhouding van het octrooi. Een andere mogelijkheid is dat u zich baseert op de geschatte toekomstige

inkomsten. Of u kunt in de markt nagaan hoeveel de transactie van vergelijkbare octrooien heeft opgebracht.

Deze en andere op cijfers gebaseerde benaderingen kunt u verfijnen door ook kwalitatieve aspecten in kaart te brengen, zoals de kenmerken en mogelijke toepassingen van de intellectuele eigendomsrechten. Daarbij kan een hele resem vragen aan bod komen. Wie deed het onderzoek dat aan de basis van de bescherming ligt? Is het octrooi nog in aanvraag of al verleend? Zijn er risico's op inbreuk van andere octrooien? Wat houden de claims, methoden en systemen in? Welke is de potentiële markt? Wanneer vervalt de bescherming?

Tot slot willen we u zeker niet onthouden dat er Amerikaanse octrooien bestaan die methodes, apparaten en systemen beschrijven om de waarde van een octrooi te bepalen, zoals US Patent 7,792,728 B2 en US Patent 7,606,757 B1.

Brexit: wat met het gemeenschapsoctrooi?

Eind 2012 keurde het Europees parlement de verordeningen goed betreffende het Europees eenheidsoctrooi. Het internationale verdrag daarover zou ingaan zodra minstens 13 deelnemende lidstaten, waaronder verplicht Duitsland, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk, het hadden geratificeerd. Gooit de Brexit nu geen roet in het eten? We kunnen u geruststellen: dat is niet het geval. Vandaag hebben 15 landen het zogenaamde UPC-akkoord goedgekeurd, waarmee aan de eerste eis is voldaan. De tweede vereiste was dat de drie lidstaten waar de meeste Europese octrooien een uitwerking hebben, het akkoord moesten goedkeuren. Met het vertrek

van het VK zijn dat Duitsland, Frankrijk en Italië. De laatste twee hebben het akkoord intussen al geratificeerd. In Duitsland was er verzet, dat werd afgewezen door het Duits Grondwettelijk Hof zodat nu een nieuwe ratificatieprocedure is opgestart. Die zal naar verwachting eind dit jaar of begin 2021 worden voltooid. Wanneer het akkoord dan in werking treedt, kan het systeem van gemeenschapsoctrooi van start gaan. Goed nieuws voor wie een octrooibeschermer op Europees niveau overweegt, want dan zullen onder meer alle geschillen in verband met Europese octrooien (al dan niet met eenheidswerking) door één rechtbank worden behandeld.

Octrooimatig verankerd

Assistent-architect en gediplomeerd metaalbewerker Lorenzo Desloovere bedacht een systeem om balustrades, zonnepanelen, valbeveiligingen, kokerladders, buitenunits en andere technische elementen te verankeren in de dragende structuur van een terras of plat dak, zodat de waterdichte laag niet moet worden doorboord. Sinds begin 2020 beschikt hij daarvoor over een wereldwijd octrooi. "Gelukkig ben ik tijdig bij de Octrooicel van het WTTCB beland. Dankzij hun adviezen en begeleiding vond ik de juiste weg en nam ik de gepaste experts onder de arm."

GEHEIMHOUDING VERZOCHT

"Tijdens de bouw van mijn woning leidde de plaatsing van glazen balustrades tot waterdichtingsproblemen. Een zoektocht naar een afdoende technische oplossing leverde niets op, zodat ik zelf begon te schetsen. Het resultaat daarvan belandde in een lade. Tijdens een opleiding in het kader van mijn job als gebouwbeheerder bij de stad Oostende, ontmoette ik een spreker van het WTTCB, die onder andere de problemen met glazen balustrades aan de orde stelde. Achteraf vertelde ik hem dat ik misschien een oplossing had. Hij gaf me toen de coördinaten van de Octrooicel."

"Het eerste gesprek met de mensen van de Octrooicel was een eyeopener, want ik wist niets af van de bescherming van intellectuele eigendom. Zij hamerden meteen op het belang van geheimhouding, deden een eerste opzoeking om de octrooieerbaarheid te evalueren, en verwezen me naar VLAIO voor mogelijke subsidies. Toen een groot plaatsingsbedrijf, waarmee ik op basis van een non disclosure agreement mijn uitvinding besprak, mij een riant bedrag aanbood om mijn oplossing over te nemen, adviseerden ze me

om daar niet op in te gaan. Op hun aanraden heb ik een drietal gespecialiseerde kantoren gecontacteerd om een octrooiaanvraag in te dienen. Van de eerste ontwerpaanvraag, een document van een dikke dertig bladzijden, begreep ik eerlijk gezegd niets."

WERELDWIJD OCTROOI

"Eerst heb ik een Belgisch octrooi aangevraagd. Je hebt dan 12 maanden tijd om te beslissen of je de geografische reikwijdte wil uitbreiden. Hoewel het product en de commercialisering toen nog een vraagteken waren, heb ik toch het risico genomen en de serieuze financiële investering in een wereldwijd octrooi gewaagd. Gelukkig maar, want intussen heb ik al contacten met mensen uit Nederland, Frankrijk en Duitsland. Ook in eigen land zijn de reacties enthousiast, zowel bij architecten en studiebureaus als bij promotoren en andere bouwpartners. Zo geeft een groot Brussels dakwerkersbedrijf alleen nog een garantie op waterdichtheid als ons systeem wordt toegepast. Ik heb overwogen om het octrooi in licentie te geven, maar uiteindelijk zelf een bedrijf, Ulinia, opgestart samen met een vennoot die instaat voor de logistiek en de werfvolgving, terwijl ik het tekenwerk en de prospectie op mijn neem. Plaatsingsbedrijven kijken de kat uit de boom omdat ze vrezen dat wij hen werk zullen afsnoepen. Om die argwaan weg te nemen, bieden wij de oplossing als kit aan. Voor afwijkende opdrachten zetten we momenteel een testbank op en laten we onze oplossing tevens testen in het laboratorium van het WTTCB. We willen ook een ATG aanvragen en waar nodig voldoen aan buitenlandse normeringen. Intussen heb ik ook een octrooi aangevraagd specifiek voor de plaatsing van zonnepanelen."

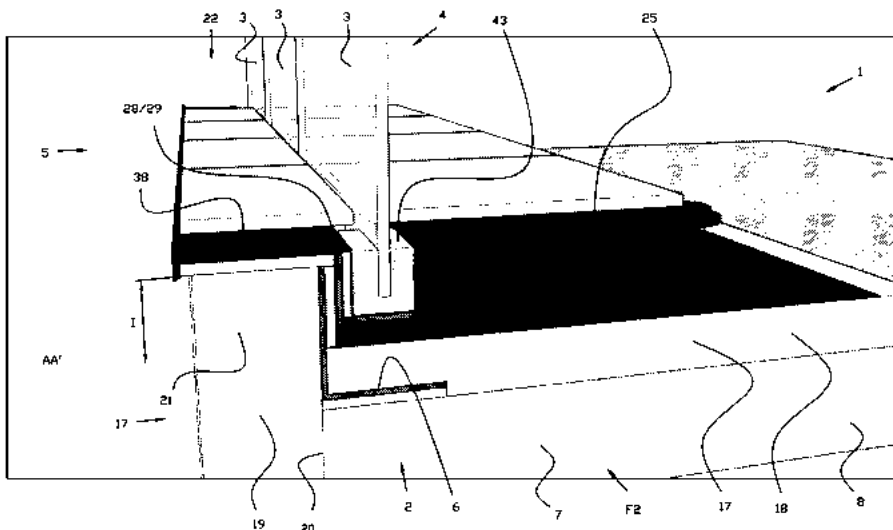
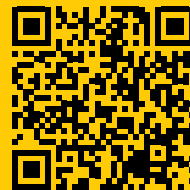

FIG 01

Nieuws

Meer weten over intellectuele eigendommen in de bouw? Ga naar www.ocbc.be

Volg ons op Twitter (@Octrooicel) en blijf steeds op de hoogte!

ocbc
Octrooicel

Octrooicel WTTCB

Lozenberg 7,
1932 St-Stevens-Woluwe

Tel. +32 2 716 42 11

www.ocbc.be

ocbc@bbri.be

V.U. Olivier Vandooren

"Mijn tips voor wie een octrooi overweegt? Hou je uitvinding geheim. Laat je deskundig adviseren, bv. door de Octrooicel van het WTTCB. Reserveer het nodige budget voor ondersteuning door experts. Verlies de marketing niet uit het oog. Voor onze bedrijfsnaam, logo en huisstijl hebben we een beroep gedaan op een gespecialiseerd bureau."

